

بررسی فراوانی انگل خونی هموپروتئوس کلمبه در کبوترهای شهرستان کاشان

محمد صدقیان^۱، محسن قربانی^۲، *، عبدالله قره خانی شیره جینی^۳، دانش رکابدار^۴

۱. استادیار، بخش انگل شناسی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیبستر، شیبستر، ایران
 ۲. رزیدنت بهداشت و بیماری‌های طیور، گروه علوم درمانگاهی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران
 ۳. دانشجوی دکترای حرفه‌ای دامپزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی گرمسار، گرمسار، ایران
 ۴. دکترای حرفه‌ای دامپزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی شیبستر، شیبستر، ایران
- ir.ac.scu.stu@Ghorbani-Mohsen

مقدمه: هموپروتئوس کلمبه تک‌یاخته داخل سلولی ماکیان می‌باشد که گلبول‌های هسته‌دار پرندگان را آلوده می‌کند. این انگل جزء شایع‌ترین انگل طیور خانگی محسوب می‌شود که در کبوترها منجر به بیماری مزمن و تلفات می‌شود. هدف از این مطالعه بررسی فراوانی انگل خونی هموپروتئوس کلمبه در کبوترهای شهرستان کاشان بود. روش کار: در این بررسی تعداد ۱۰۰ قطعه کبوتر از سطح شهرستان کاشان جمع‌آوری شده و پس از خون‌گیری از ورید بال و تهیه گسترش و رنگ‌آمیزی گیمسا به وسیله‌ی میکروسکوپ بررسی گردید. بحث و نتیجه: نتایج به‌دست‌آمده نشان داد که از تعداد ۱۰۰ کبوتر خون‌گرفته شده تعداد ۲۳ کبوتر (۲۳ درصد) آلوده به هموپروتئوس بودند. با توجه به الودگی کبوتران شهرستان کاشان لازم به توجه است که رعایت نکات بهداشتی در خصوص کنترل بیماری صورت گیرد. کلمات کلیدی: انگل خونی، هموپروتئوس کلمبه، کبوتر، کاشان

هیستومورفولوژی طحال، کبد و پانکراس قرقاول خزری

امیررضا قنبری^۱، *، جلیل پورحاجی موتاب

۱. دکتری عمومی دامپزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار
 ۲. دکتری تخصصی علوم تشریحی، عضو هیات علمی، گروه دامپزشکی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران
- amir@1370.yahoo.com

قرقاول متعلق به راسته ماکیان می‌باشند. اهمیت طحال و غدد مرکب کبد و پانکراس در بدن انسان، دام‌ها و پرند‌های اهلی از سالیان قبل مشخص شده است و مطالعه اندام‌های طحال و غدد کبد و پانکراس در سایر پرندگان نیمه وحشی به ویژه بومی ایران مانند قرقاول می‌تواند برای سایر محققان مفید باشد. برای این تحقیق ۱۰ عدد قرقاول نر و ماده به صورت تصادفی انتخاب و کبد، پانکراس و طحال آنها مورد مطالعه مورفولوژی قرار گرفت. از ۳ پرنده نر و سه ماده، نمونه بافتی اخذ گردید و پس از آماده‌سازی به روش معمول، با روش هماتوکسیلین و اتوزین، رنگ‌آمیزی گردید. نتایج نشان داد که کبد در همه قرقاول‌ها دارای دو بخش یا لوب راست و چپ است. لوب چپ با یک بریدگی به دو قطعه تقسیم می‌شد. کیسه صفرا به شکل یک گلابی کشیده تا لوله‌ای در سطح احشائی لوب راست از بخش میانی تا لبه خلفی این لوب قرار گرفته بود. طحال در قرقاول‌ها گلابی تا بیضی شکل، به رنگ قرمز قهوه‌ای بود که در بخش خلفی سطح احشائی لوب چپ کبد قرار داشت. پانکراس قرقاول‌ها اندامی طولیل در فضای دو بازوی صعودی و نزولی دوازدهه بود. با توجه به اتصال آن به دو بازوی دوازدهه، پانکراس به دو لوب پشتی و لوب تحتانی تقسیم می‌شد و ترشحات با دومجرا به انتهای دوازدهه صعودی تخلیه می‌گردید. بافت کبد را از بیرون کپسول گلیسون فرا می‌گرفت. به علت عدم نفوذ کامل تیغه‌های کپسول گلیسون به داخل پارانشیم کبد، لبوله شدن نسج نامشخص بود. پارانشیم را دستجات متراکمی از هیپانوسیت‌ها و ردیفی تشکیل می‌داد. اپیتلیوم کیسه صفرا از نوع استوانه‌ای ساده و برخی نواحی استوانه‌ای شبه‌مطبق همراه با تعداد بسیار کمی سلول جامی بود. طحال را کپسول عضلانی همبندی، محصور کرده بود. انشعابات ترابکولی از کپسول به داخل پارانشیم غده نفوذ نکرده بود. پارانشیم بافت پانکراس را از بیرون، کپسولی بسیار ظریف از بافت همبند سست می‌پوشاند. تیغه‌های بسیار ظریف و کوتاهی از کپسول به داخل غده نفوذ کرده و غده را به لبول‌های نامحسوسی تقسیم می‌کرد. بخش درون‌ریز پانکراس را جزایر لانگرهانس الف و بتا در اندازه‌های مختلف کوچک و بزرگ تشکیل می‌داد. نتایج حاصل نشان می‌دهد که آناتومی بافت کبد، طحال و پانکراس قرقاول نر و ماده تشابه زیادی با ماکیان دارد

کلمات کلیدی: بافت‌ریخت‌شناسی، قرقاول خزری، کبد، طحال، پانکراس